

ΠΕΡΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

Προς τη σωστή κατεύθυνση κινούνται τα μέτρα που ανακοίνωσε πρόσφατα η πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΚΑ, δημιουργώντας προϋποθέσεις για την άρση των στρεβλώσεων στην ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την επιβίωση κι ανάπτυξη των ενεργοβόρων βιομηχανιών στην Ελλάδα.

Παράλληλα, η συμφωνία για αναδρομική -από 1ης Ιουλίου 2013- μείωση της τάξης του 15% στην τιμή του φυσικού αερίου για οικιακούς και βιομηχανικούς καταναλωτές, στην οποία κατέληξαν η ΔΕΠΑ και η κρατική ρωσική εταιρεία Gazprom, έρχεται να ελαφρύνει σημαντικά τους ενεργειακούς προϋπολογισμούς νοικοκυριών και επιχειρήσεων (παρότι δεν θα "περάσει" το σύνολο του 15% στους καταναλωτές. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς του υπουργείου Περιβάλλοντος, η πραγματική μείωση στους καταναλωτές θα είναι 10% ως 12%, ενώ η αναδρομική ισχύς της μείωσης θα συμψηφισθεί στους επόμενους λογαριασμούς). Η τιμή που προκύπτει μετά την έκπτωση είναι μία από τις χαμηλότερες στην περιοχή μας και στο μέσο όρο της ηπειρωτικής Ευρώπης. Παράλληλα, μειώνεται η ρήτρα μέσω της οποίας η χώρα μας ήταν υποχρεωμένη να καταβάλει περισσότερα χρήματα αν παραλαμβάνει λιγότερες ποσότητες καύσιμου.

Πόσο φθηνή είναι η ενέργεια στην Ευρώπη; Πόσο φθηνή είναι όμως πραγματικά η ενέργεια στην Ευρώπη; ΗΠΑ και Κίνα μας "βάζουν τα γυαλιά", ποντάροντας στην ανάπτυξη και την αυξημένη ανταγωνιστικότητα, που φέρνει το φθηνότερο ενεργειακό κόστος για τις επιχειρήσεις και άρα την οικονομία.

Συγκεκριμένα, στην ευρωζώνη οι τιμές στο βιομηχανικό ρεύμα είναι υπερδιπλάσιες σε σχέση με τις ΗΠΑ, ενώ διαμορφώνονται σε επίπεδα υψηλότερα κατά 20% σε σχέση με την Κίνα. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με πρόσφατο έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι τιμές του φυσικού αερίου είναι τριπλάσιες και τετραπλάσιες για τις βιομηχανίες στην Ε.Ε. απ' ό,τι στις ΗΠΑ και στη Ρωσία και 12% σε σχέση με την Κίνα. Στο ίδιο έγγραφο υπογραμμίζεται ότι ενώ η Ευρώπη δεν είχε ποτέ φθηνή ενέργεια, το χάσμα με τους εμπορικούς ανταγωνιστές της μεγαλώνει εξαιτίας των εγχώριων επιχορηγήσεων σε κράτη- μέλη που παράγουν ενέργεια, καθώς και στην ταχεία ανάπτυξη άντλησης του σχιστολιθικού αερίου στις ΗΠΑ.

Πάντως, για να ειπωθεί και του ...στραβού το δικίο, στο κείμενο υπογραμμίζεται ότι η παροχή ηλεκτρισμού στην ΕΕ είναι πιο αξιόπιστη από ό,τι στα προαναφερθέντα κράτη, που απολαμβάνουν χαμηλότερες τιμές.

Τι λέει η Ένωση Βιομηχανικών Καταναλωτών Ενέργειας

Στο μεταξύ, αν και αναγνώρισε το γεγονός ότι οι εξελίξεις στην ενεργειακή αγορά της Ελλάδας είναι θετικές, η Ένωση Βιομηχανικών Καταναλωτών Ενέργειας (ΕΒΙΚΕΝ) σημειώνει ότι πρέπει να συμπληρωθούν και από άλλα μέτρα, όπως κάλυψη του συνόλου των βιομηχανικών καταναλωτών και ρύθμιση του τέλους ΑΠΕ, ώστε να επανέλθει το κόστος σε λογικά κι ανταγωνιστικά επίπεδα.

Με βάση τη μέχρι τώρα αξιολόγηση των μέτρων και με δεδομένο ότι υπάρχει εκκρεμότητα ως

προς τη λειτουργία μηχανισμών, όπως αυτού για την αντιστάθμιση του κόστους ρύπων, **περισσότερο ικανοποιημένη εμφανίζεται -σύμφωνα και με ανάλυση του Euro2day- η βαριά βιομηχανία, δηλαδή όσες επιχειρήσεις είναι συνδεδεμένες με την υψηλή τάση.**

Αντίθετα, **δυσάρεσκα επικρατεί μεταξύ των καταναλωτών μέσης τάσης, οι περισσότεροι από τους οποίους δεν χρησιμοποιούν φυσικό αέριο, άρα δεν ωφελούνται από την έκπτωση στην τιμή του ρωσικού.**

Αυτό πάντως που τονίζεται ιδιαίτερα είναι, σύμφωνα με το Euro2day, ότι η αντιμετώπιση του προβλήματος του υψηλού κόστους ενέργειας θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα δέσνης μέτρων, που εκτός από τις εκπτώσεις στα υφιστάμενα τιμολόγια θα πρέπει να περιλάβει τη μείωση έως τον μηδενισμό της φορολόγησης ηλεκτρικού και φυσικού αερίου, τη λειτουργία μηχανισμών που εφαρμόζονται σε άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. (αντιστάθμιση κόστους ρύπων) και την εκλογίκευση του τέλους ΕΤΜΕΑΡ (τέλος ΑΠΕ).

Ποιος κάνει τη βιομηχανική πολιτική μιας χώρας;

Για το θέμα του ενεργειακού κόστους της ελληνικής βιομηχανίας έχει κυθεί πολύ μελάνι και ανταλλάχθηκαν βολές. Χαρακτηριστικές είναι οι πρόσφατες (στο δεύτερο 15ήμερο του Φεβρουαρίου) δηλώσεις του προέδρου και διευθύνοντος συμβούλου της ΔΕΗ, **Αρθούρου Ζερβού**, ότι «τη βιομηχανική πολιτική μιας χώρας πρέπει να την κάνουν οι κυβερνήσεις, όχι οι εταιρείες, όπως η ΔΕΗ και η ΔΕΠΑ».

Όπως είπε ο κ. Ζερβός, τα τιμολόγια υψηλής τάσης της ΔΕΗ παραμένουν στα ίδια επίπεδα από το 2008, αφού τα τελευταία 5,5 χρόνια δεν έχει υπάρξει αύξηση, σε αντίθεση με ό,τι συνέβη στη μέση και ιδίως τη χαμηλή τάση.

«Αν έχει αυξηθεί το ενεργειακό κόστος στην υψηλή τάση είναι για άλλους λόγους», είπε χαρακτηριστικά και πρόσθεσε: «**Η ελληνική βιομηχανία πραγματικά βρίσκεται σε δύσκολη θέση. Ως δημόσια επιχείρηση, όμως, δεν μπορούμε να πουλάμε κάτω του κόστους [...] Αν εγώ πουλήσω κάτω του κόστους σε οποιαδήποτε βιομηχανία, την άλλη μέρα θα πάω στον εισαγγελέα, πράγμα που έχει ήδη γίνει για ένα-δύο θέματα.**»

Ο ίδιος υποστήριξε ότι «τα νούμερα που παρουσιάζονται στον Τύπο [για το ενεργειακό κόστος] και τα οποία "λέει" η ελληνική βιομηχανία, δεν προκύπτουν πουθενά από τα επίσημα στοιχεία».

Όπως είπε, η Κομισιόν παρουσίασε πρόσφατα τα κόστη της βιομηχανίας -που αμφισβητήθηκαν από τους εκπροσώπους των ελληνικών βιομηχανιών- τα οποία δεν έχουν καμία σχέση με αυτά που ακούγονται στην Ελλάδα. «Δεν ξέρω πού είναι η αλήθεια», είπε, αλλά πρόσθεσε ότι κατά κύριο λόγο πιστεύει τα επίσημα στοιχεία.

Η μελέτη του ΣΒΒΕ

Σε τι ύψος ανέρχεται πραγματικά το κόστος αυτό; Ίσως πολύ λίγοι γνωρίζουν ακριβώς, αλλά έρευνα του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ), υποστηρίζει ότι η χώρα έχει την ακριβότερη ενέργεια στην Ευρώπη στη βιομηχανία και τη μεταποίηση γενικότερα συνιστά μία ακόμη αρνητική πραγματικότητα.

Όπως αναφέρει ο ΣΒΒΕ σε σχετική αναφορά του προς το ΥΠΕΚΑ ότι «η Ελλάδα είναι η ακριβότερη

χώρα στην Ευρώπη στο πεδίο της ενέργειας στο δευτερογενή τομέα, κάτι που οφείλεται κυρίως στην άγρια φορολογία που επιβάλλεται στα καύσιμα».

Μάλιστα, στη μελέτη του, ο ΣΒΒΕ κωδικοποιεί το ενεργειακό κόστος για την ελληνική βιομηχανία αναλόγως του καυσίμου που χρησιμοποιεί κάθε εργοστάσιο (διευκρίνιση: η μελέτη δημοσιοποιήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2012, δηλαδή πολύ πριν από την ανακοίνωση των νέων μέτρων και των μειωμένων τιμών):

Ηλεκτρική ενέργεια

Τα τελευταία τέσσερα χρόνια καταγράφονται αυξήσεις 45% στην τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας. Συγκεκριμένα, τα τελευταία τρία χρόνια αυξάνεται το κόστος παραγωγής των μεταποιητικών επιχειρήσεων, εξαιτίας της αύξησης της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας. Το Δεκέμβριο του 2010, το κόστος του ηλεκτρικού ρεύματος αυξήθηκε κατά 17% σε σχέση με το Δεκέμβριο του 2009, και παρόμοια αύξηση επαναλήφθηκε το Δεκέμβριο του 2011 σε ποσοστό 9,5% σε σχέση με το Δεκέμβριο του 2010. Παράλληλα, και σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, καταγράφεται τον Ιούλιο του 2012 αύξηση στην τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας κατά 13,9%, γεγονός που από μόνο του οδηγεί σε ανατιμήσεις πληθώρα προϊόντων της μεταποίησης.

Παράλληλα με την αύξηση του κόστους ενέργειας οι επιχειρήσεις καλούνται να πληρώσουν αύξηση στο τέλος ΑΠΕ, αύξηση στον ΕΦΚ και την εισφορά ΔΕΤΕ. Ειδικά για το ζήτημα του τέλους Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ή πλέον τέλος ΕΤΜΕΑΡ, η μέση τάση κατανάλωσης αποτελεί ενδεικτικό παράδειγμα της υπερογκής και παράλογης επιβάρυνσης των επιχειρήσεων.

Σύμφωνα και πάλι με τα επίσημα στοιχεία της Eurostat, η χώρα μας παραμένει μια από τις πιο ακριβές χώρες στην Ευρώπη στον τομέα της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία.

Μαζούτ και ντίζελ

Με βάση τη μελέτη του ΣΒΒΕ, η τιμή του μαζούτ για τη βιομηχανία και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα επιβαρύνεται υπέρμετρα από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης. Ο φόρος αυτός είναι τρεις με πέντε φορές υψηλότερος από τον αντίστοιχο που επιβάλλεται σε αρκετές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο ελαφρύ πετρέλαιο (ντίζελ), ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης είναι αρκετά μεγαλύτερος από τα ισχύοντα σε διεθνές επίπεδο. Αν συγκριθεί με τις χώρες της ΕΕ, είναι περίπου 70% υψηλότερος. Και για το ντίζελ η χώρα μας είναι μια από τις ακριβότερες στην Ευρώπη, υπογραμμίζεται ότι όλες σχεδόν οι χώρες της ΕΕ έχουν θεσμοθετήσει αρκετά χαμηλότερο ΕΦΚ στο ντίζελ για τη βιομηχανία, συγκριτικά με τον ΕΦΚ που επιβάλλουν για το ντίζελ κίνησης.

Φυσικό αέριο

Όπως υποστηρίζει ο ΣΒΒΕ, τα προβλήματα με την τιμή του φυσικού αερίου στην Ελλάδα είναι δυο: πρώτον, η ευθεία σύνδεσή του με το πετρέλαιο, γεγονός το οποίο συνεπάγεται μεγάλες και απρόβλεπτες διακυμάνσεις της τιμής του, και, δεύτερον, η τιμολόγησή του προς την εγχώρια βιομηχανία γίνεται αν στην τιμή του διωλιτηρίου του μαζούτ χαμηλού θείου, προστεθεί ο ΕΦΚ του μαζούτ και το συνολικό περιθώριο κέρδους των εταιριών μεταφοράς και διανομής. ■